

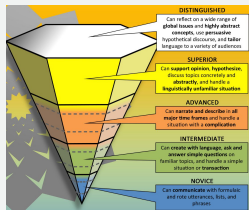

עברית במרכז
HEBREW AT THE CENTER

מכינה

כתיבת מערך שיעור לפי תסדיר

מיקוד: סוף מעשה במחשבה תחילה!

תכנון הוראה מן
הסוף להתחלה

1. ידע על רכישת שפה, תיאוריות

2. היכרות עם הלומדים:

הערכת רמת תפקוד

3. הגדרת תימה ומטרות ריאליות

4. עיצוב הערכות ביצוע מעצבות

ומסכמות

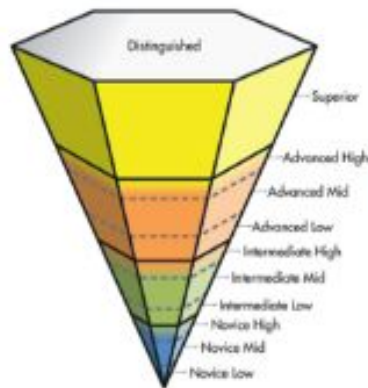
5. בחירת חומרים

6. תכנון חוויות הלמידה

תאוריה

פדגוגיה

רמות לומדים - הסולם של ACTFL

מצליחים לתקשר באופן בסיסי בעזרת רשימות מילים, שינון משפטים ותבניות מהסביבה המיידית.	רמת מתחילים NOVICE		
	NL	NM	NH
מצליחים ליצור בשפה, רצף משפטים קצרים ומחוברים בעיקר בהווה, לשאול ולהשיב על שאלות פשוטות בנושאים מוכרים ולהתמודד בהצלחה עם מצבים תקשורתיים פשוטים.	רמת ביניים INTERMEDIATE		
	IL	IM	IH
מצליחים לתאר, לספר, להשוות... תוך שימוש בכל הזמנים, ולהתמודד עם מצבים תקשורתיים מורכבים מהסביבה החוץ מיידית.	רמת מתקדמים ADVANCE		
	AL	AM	AH
מצליחים לבטא דעות מנומקות, להעלות רעיונות והשערות, לדון בנושאים קונקרטיים ומופשטים ולהתמודד בהצלחה עם מצבים לשוניים לא מוכרים.	רמה מתקדמת מאוד SUPERIOR		

<https://www.actfl.org/sites/default/files/guidelines/ACTFLProficiencyGuidelines2012.pdf>

מיקוד: מטרות המפגש

מה?

1. נחלץ את המבנה/השלב של השיעור הטיפוסי בהוראת שפה נוספת
2. נפרט את המטרה והמאפיינים של כל שלב
3. נזהה איך הקווים המנחים של הוראה מיטבית ומשמעותית באים לידי ביטוי הלכה למעשה.

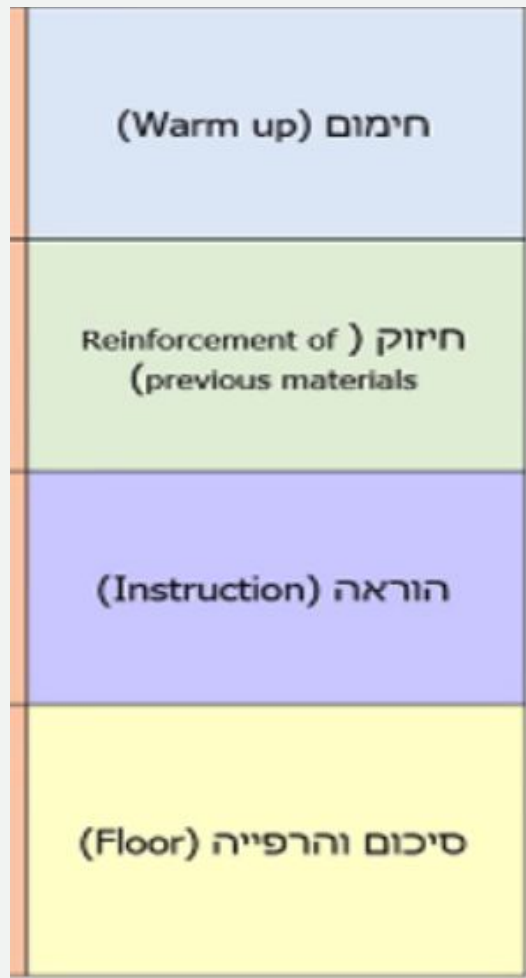
אחת הצעות ניתוח של שני מערכי שיעור: ללומדים צעירים וללומדות ברמה בינונית

למה? לנוכל לתכנן חוויות למידה לכיתה שלנו על-פי תסדיר ועקרונות לשיעור מיטבי ומשמעותי

שלבי השיעור הטיפוסי

תסדיר של מערכת שיעור

פעילות 1 במליאה

לחלוק מערכ שיעור מלא עם התסדיר לצעירים (פרסומת לשוקולד)

מטלה א:

קראו את המערכ בשקט. שתפו אותנו במחשבות שלכם.ן לגבי:

1. מבנה השיעור/ חלקים / שלבים
2. המאפיינים של כל חלק
3. המטרה של כל שלב
4. האמצעים

שמתי לב ...
אני מעריכה. . . .
אני תוהה
אני מציעה.

שלבי / תהלוך השיעור הטיפוסי

1 לפני (תשתית לקלט)

1

הפעלה והקנייה של ידע קודם
אמירה מטרימה

2 תוך כדי (פענוח הקלט)

2

שאלות ממקדות, טבלה מארגנת,
סוגי שאלות, chunking

3 אחרי (הפקה)

3

פסקת הישג, מודל להבעה בדיבור
וכתיבה (A.A.P.P)

חידוד והעמקה על כל שלב

פעילות 1 במליאה (המשך)

מטלה ב:

אילו עקרונות באו לידי ביטוי במערך ואיך?
אילו לא, ואיך הייתם.ן משלבים.ות אותם במערך, אם בכלל?

[קווים מנחים בהוראה מיטבית של עברית כשפה נוספת.docx](#)

פעילות 2 חדרים (3 בחדר)

חלוקה לחדרים
מערך שיעור:
פעילות לארגן לפי
תבנית

הצעה למערך שיעור על השוקולד לרמה בינונית - דף

תשובות.

מטלה:

קראו את המערך לעצמכם.

א. גזרו והדביקו את החלקים מהמאגר
במקומות המתאימים בתסדיר

ב. דונו בשאלות הבאות:

1. אילו עקרונות באו לידי ביטוי במערך ואיך?
2. אילו לא, ואיך הייתם.ן משלבים.ות אותם במערך, אם בכלל?

שמתי לב ...
התחדד לי
אני תוהה
אני מציעה.

חידוד והעמקה על כל שלב

הלומד: תהליכים קוגניטיביים ברכישת שפה

תאוריית ה"קלט-פלט" / Output-Input של ביל ואן פאטן מתחום הבלשנות השימושית
(יצא נגד הבלשנות הטהורה שלפני שנות ה-80)

רכישת שפה מתבצעת בארבעה שלבים:

- **חשיפה ראשונית** - שמיעה / קריאה בפעם הראשונה והבנת המסר/ המשמעות בצורה בסיסית
- **הפנמה** – המלה נטמעת כמבע, באותו אופן שבו הוא נחשף למילה, ללא פירוק והבנת כל מילה
- **חשיפות נוספות וקטלוג** – פירוק לקטגוריות, הבנת המבנה הלשוני. (ש"ע, ש"ת, פועל, ...)
(בכל חשיפה נטמעים כ 5% מהידע על המילה)
- **רכישה / יצירה** – הפקה עצמאית. התלמיד חוזר למאגר הידע ושולף משם כדי ליצור משהו חדש בעצמו בדיבור או בכתיבה. (השלב הזה אינו מידי. רק כשהלומד מוכן מבחינה התפתחותית- פסיכולינגוויסטית)

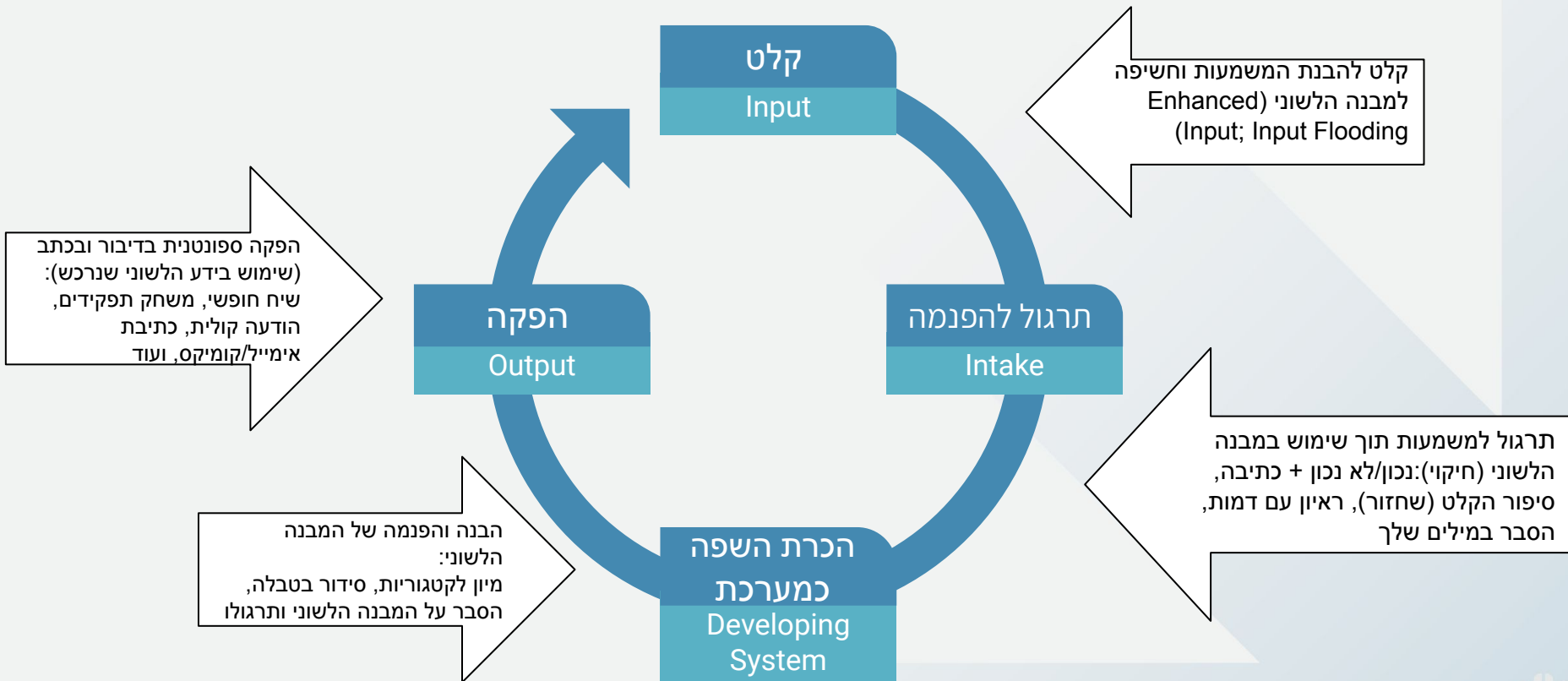
לא תהליך לינארי ומסודר אלא דינאמי וכאוטי

ואן פאטן, אחד החוקרים המובילים בתחום הוראה תקשורתית על שפות

על פי ואן פאטן ישנם ארבעה שלבים ברכישת שפה:

ארבעת שלבי רכישת שפה (VanPatten)

עברית במרכז
HEBREW AT THE CENTER

550 Cochituate Rd.
East Wing, Fourth Floor, Suite 25
Framingham, MA 01701

info@hebrewatthecenter.org | www.hebrewatthecenter.org
P: 617.580.3565 | F: 617.904.1621